

tetscenter en omhyggelig planlægning og forbedrelse af studiestrukturen, bemandingsplaner, anskaffelse af udstyr, herunder opbygningen af et universitetsbibliotek, og selve byggeriet. De erfaringer, man hidtil har gjort med opbygningen af Odense universitet, viser, hvilke vanskeligheder der er forbundet med en forceret opbygning af et universitet.

Under hensyn til disse omstændigheder har regeringen fundet det rigtigst at fremlægge planlægningsrådets indstilling og et på grundlag heraf udarbejdet lovforslag for folketinget, idet man erklærer sig rede til forhandlinger på grundlag af den debat, der måtte blive ført om forslaget.

Planlægningsrådet understreger stærkt i sin indstilling de meget store problemer, man kæmper med ved de bestående universiteter, og peger på, at de lærere og forskere, som skal knyttes til de nye centre, skal uddannes ved de bestående universiteter og læreanstalter, hvorfor bestræbelserne først og fremmest må samle sig om at skabe tidsvarende forhold for disse institutioner, da dette må være en forudsætning for, at de nye centre kan bemandes.

Som nævnt arbejder man for tiden i planlægningsrådet på en planskitse for de højere uddannelsers udbygning, samtidig med at man i Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet og Udvalget vedrørende oprettelse af et universitet i Odense, der har sekretariatsmæssig fællesskab med planlægningsrådet, fortsat arbejder med de to universiteters problemer. Det er derfor i øjeblikket ikke muligt at få et klart billede af det mønster, hvorefter udbygningen af de højere uddannelser vil komme til at foregå i de kommende årtier. Det kan dog under alle omstændigheder allerede forudses, at der vil blive tale om overordentlig store investeringer og dermed følgende stigninger i de årlige driftsudgifter. Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet skønner således, at en gennemførelse af Københavns universitets udvidelse og modernisering vil kræve op imod 1.000 mill. kr. Udbygningen af Aarhus universitet anslås at ville koste 320 mill. kr., medens opførelsen af Odense universitet i dag, hvor projekteringen endnu ikke er begyndt, i første omgang antages at ville koste ikke under 500 mill. kr. Planlægningsrådet har ikke foretaget nogen egentlig undersøgelse af, hvad tre nye centre a 5.000 studiepladser vil koste, og har heller ikke haft tid og mulighed for det, men anslår skønsmæssigt udgiften til 100.000 kr. pr. studieplads, hvilket svarer til 500 mill. kr. pr. center eller det samme, som man i dag regner med, at Odense universitet vil komme til at koste. Det vil sige, at den samlede udbygning af

6 universitetscentre skønsmæssigt vil komme til at koste ikke under 3 milliarder kr. Hertil kommer udgifterne ved den udflytning af militære anlæg fra arealer i København og Århus, som er en forudsætning for de to universiteters udbygning, samt udgifter til kollegiebyggeri. Da man ikke kan regne med for alvor at komme i gang med udbygningen før henimod 1970, vil det sige, at der skal investeres 300 mill. kr. årlig, hvis man skal nå at tilvejebringe det antal studiepladser, som der skønnes at være behov for i 1980. Hvis det ikke kan anses for realistisk at regne med så store årlige investeringer, og hvis det ikke bliver muligt ved de bestående universiteter og læreanstalter at uddanne lærere og forskere til bemanding af nye centre inden for denne periode, må man regne med, at udbygningen må strækkes over en længere årrække med deraf følgende vanskeligheder inden for de højere uddannelser endnu lang tid fremover.

Det er hensigten, efterhånden som arbejdet skrider frem i planlægningsrådet og i de organer, som beskæftiger sig med universiteterne i København, Århus og Odense, at fremsætte lovforslag om de enkelte universiteters og centres udbygning med angivelse af de økonomiske rammer, inden for hvilke udbygningen skal finde sted.

Siden fremsættelsen af nærværende lovforslag i folketingssamlingen 1965-66 er antallet af studerende ved universiteterne i København og Aarhus vokset yderligere, idet man nu er oppe på henholdsvis 18.000 og 7.000. (De nøjagtige tal for 1966-67 kan endnu ikke opgøres, da der fortsat finder indskrivning af nye studerende sted) samtidig med, at der ved Odense universitetet er indskrevet 183 studerende.

Denne stigning har yderligere understreget, at det må anses for uomgængeligt nødvendigt, at der tilvejebringes en virkelig afhjælpning af lokalemanglen i København og Århus, hvilket da også er kommet til udtryk i beretningen af 30. september 1966 fra folketingsudvalget angående forslag til lov om centre for højere uddannelser (jfr. bilag 5). Arbejdet i Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet søges derfor også fremskyndet mest muligt (jfr. bilag 2 a). Man mener dog allerede nu at kunne fastslå, at en gennemførelse af planerne om Københavns universitetets udbygning i området omkring Frue Plads ikke vil kunne løse universitetets problemer, og at der derfor må søges andre udveje, hvilket undervisningsministeren også har givet udtryk for over for folketingsudvalget angående forslag til lov om centre for højere uddannelser.